

ש הלכות חג השבועות ש

הלכות הכנה לחג השבועות

מאחר וידוע שחתן וכלה מתכפרים עונותיהם, על כן בחג השבועות שהוא יום חתונתנו, בו הקב"ה והתורה – החתן, ואנו עם ישראל – הכלה, מתכפרים עונות כל ישראל (ירושלמי ר"ה פ"ד ה"ח. קדושת לוי ל שבועות)

לימוד הלכות החג – יש ללמוד הלכות יום טוב וחג השבועות מראש חודש סיון כל אחד כפי יכולתו (משנה ברורה ס' תכ"ט סק"א בשם הגר"א).

הימים שלפני שבועות – בראש חודש סיון באו ישראל למדבר סיני ויוחן שם ישראל נגד ההר – כאיש אחד בלב אחד. האחדות מכשירה אותנו לקבל את התורה, לכן ראוי בימים אלו להרבות באהבה, אחווה, שלום ורעות בין אדם לחברו ובין איש לאשתו.

בשלושת ימי ההגבלה מתנוצצת אותה הטהרה שהיתה בשלושה ימים שלפני מתן תורה (החיד"א לב דוד ס' לא).
קישוט בעשבים – מנהג ישראל לקשט את הבתים ואת בתי הכנסת בעשבים וזכר לשמחת מתן תורה שהיה הר סיני מלא בעשבים (רמ"א ומשנ"ב ס' תצ"ד סע"ג), וכן יש שנהגו לקשט בענפי אילנות כיון שבשבועות נדונים על פירות האילן (מגן אברהם). ויש שנהגו לקשט בשושנים את ספר התורה והבימה ובית הכנסת וזכר למתן תורה שנתמלא העולם כולו בבשמים (כף החיים וכן נהג הגר"מ אליהו זצ"ל).

שלושת ימי ההגבלה – שלושה ימים לפני חג השבועות, ראוי להרבות בקדושה ובטהרה ולשים על ליבו להיות מוכן לקבל את תורה, שכן

הלכות שמחת חג

בשר ויין – מצווה להכין לחג בשר בקר ויין משובח למי שאפשר לו ושמח בהם. 'בעצרת כולם מודים דבעינן נמי לכס', פירושו שבחג שבועות כולם מודים שצריך גם לאכול ולשמח את נפשו מלבד לימוד התורה.

מתנה לאשתו ולבני ביתו – גם לקראת שבועות יש לזכור לקנות לאשתו דבר שישמח אותה בחג וכן לכל אחד מבני הבית (שו"ע ס' תקכ"ט).

מאכלי חלב – מנהג ישראל לאכול מאכלי חלב בשבועות (שדברי תורה מתוקים כדבש וחלב ועוד טעמים רבים נאמרו במנהג זה).

שמחה בחג – חייב אדם להיות שמח וטוב לב במועד הוא ואשתו ובניו וכל הנלווים אליו (שו"ע ס' תקכ"ט סע"ב). 'ואסור להניח להעלות על ליבנו שום מחשבת הרהור של דאגה בשום עניין שבעולם ושום צער ויגון לא יתערב בשמחתנו, כדי שלא יבטלנו משמחה' (דברי הגר"א).

יש נוהגים לאכול מאכלי חלב בסעודת הערב, ויש נוהגים בסעודת הבוקר, ויש נוהגים שלא לאכול בתוך הסעודה אלא בקידוש הבוקר – וכל המנהגים טובים ובלבד ששמח בסעודת מאכלי החלב כמו הבשר. מי שמעדיף סעודת בשר ויין יעשה כמנהג השלישי, או יאכל בצהריים סעודה נוספת עיקרית בבשר ויין.

לשמח עניים – אין השמחה שלימה עד שישמח איתו עניים ונוקקים ויש חיוב לשמחם (שו"ע שם) או לתרום להם מכספו, ולא יוצאים ידי חובת 'זשמחת בחגך' (שהיא מצווה מהתורה) עד שמשמחים גם את העניים (משנה ברורה שם סק"ז ודברי הגר"א נבנצל שם).

"נקרא חג שבועות על שם שנשבע הקב"ה שלא ימיר אותנו, ואנחנו נשבענו לו שלא נמירנו" (אור החיים הקדוש - טור ברקת ס' תצד)

הלכות תפילות היום ותיקון ליל שבועות

ברכות השחר (למי שער כל הלילה)

- **אחרי חצות** יברך ברכות השחר. לגבי ברכת 'אלוהי נשמה' והמעביר שינה: כדי לצאת מספק – טוב לשמוע ברכות אלו ממי שישן ולכוון לצאת בשמיעתו. אם אין שם מי שישן: למנהג הספרדים – אפשר לברך. למנהג האשכנזים – לא יברך אלא ישמע מספרדי.
- **אחרי עלות השחר** (4:06): למנהג האשכנזים – יתפנה ויטול ידיו שלוש פעמים ויברך על נטילת ידים ואשר יצר. ולמנהג הספרדים – יברך רק אשר יצר אבל לא יברך על נטילת ידים.
- **ברכות התורה**: אם ישן שינת קבע ביום – יברך ברכות התורה אחר עלות השחר. אם לא ישן שינת קבע ביום – טוב לשמוע מאדם שישן ביום. אם אין אדם שישן ביום: לספרדים – אפשר לברך, לאשכנזים – יכוון לצאת בברכת 'אהבת עולם' וילמד משהו אחר התפילה.
- אין לברך על הטלית עד שייגיע זמן משיכיר את חבריו בריחוק ארבע אמות (4:34). בברכת הטלית יכוון לפטור את הטלית קטן שעליו.

כוונה בתפילות היום – יש לכוון במיוחד בתפילות במקום שבו אנחנו מתפללים על לימוד התורה. צריך לכוון בעיקר בתפילת מוסף שהוא גמר התיקון של ספירת העומר והלימוד שבלי ליל שבועות (בן איש חי).

תיקון ליל שבועות

- מנהג ישראל להיות נעורים כל ליל שבועות באמירת תיקון ליל שבועות או לימוד תורה (ס' תצ"ד משנ"ב סק"א ע"פ הזהר).
- ראוי לומר קודם את סדר תיקון ליל שבועות כפי הנדפס ואחר כך ללמוד מה שליבו חפץ. מי שרוצה ללמוד דברים אחרים יקרא לפחות את סדר התנ"ך שבתיקון שהוא עיקר התיקון.
- טוב לקבוע את הלימוד בעשרה (חיד"א וגר"מ טיקוצ'ינסקי).
- ויהרו שלא לדבר שיחה של דברי חול כל הלילה, וצריך על זה שמירה גדולה, שכן דרכו של יצר הרע להכשיל בזה, ויהרו ללמוד כל הלילה בחשק גדול ובשמחה ובהתלהבות הלב, "כי הלימוד בלילה הזה עושה פרי גדול למעלה וממשיך לנפש האדם קדושה וטהרה" (בן איש חי).

"אמר הקב"ה לישראל, בני! היו קורין את הפרשה הזאת (פרשת מתן תורה) בכל שנה ושנה ואני מעלה עליכם כאילו אתם עומדים לפני על הר סיני ומקבלים את התורה" (פסיקתא. כף החיים ס' תצ"ד)

"זמן קריאת התורה בשחרית הוא סגולה להזכיר בה חולים לרפואה כמו שהיה במתן תורה שכולם נתרפאו" (הגר"ש אלישיב)

